

**Anexa nr. II la Ordinul Ministrului Educației nr. 3702/21.04.2021
MINISTERUL EDUCAȚIEI**

**Programa școlară
pentru disciplina**

CONSILIERE ȘI DEZVOLTARE PERSONALĂ

**Învățământ special
Clasele a V-a –a VIII-a
Dizabilități intelectuale ușoare și moderate**

București, 2021

Notă de prezentare

Disciplina CONSILIERE – DEZVOLTARE PERSONALĂ este cuprinsă în planul cadru pentru învățământul special gimnazial, ca disciplină de trunchi comun în aria curriculară CONSILIERE ȘI ORIENTARE, având alocată o oră pe săptămână în fiecare din clasele a V-a – a VIII-a.

Programa asigură continuitatea cu problematica abordată la disciplina DEZVOLTARE PERSONALĂ–CONSILIERE, în clasa pregătitoare și clasele I – a IV-a.

De asemenea, programa contribuie la dezvoltarea competențelor din profilul de formare al elevului cu dizabilitate intelectuală ușoară și moderată de gimnaziu, cum ar fi:

- dezvoltarea capacității elevilor de a-și explora interesele, nevoile, aspirațiile, de a-și identifica și autoevalua resursele personale;
- sprijină elevii în managementul adecvat al emoțiilor, comunicarea asertivă, cooperarea în grup, participarea la viața clasei, școlii, comunității;
- oferă elevilor oportunități pentru dezvoltarea abilităților de învățare și de creștere progresivă a eficienței și autonomiei în învățare;
- explorează lumea educației și lumea muncii și își dezvoltă capacitatea de a lua decizii referitoare la carieră și stil de viață;
- educarea în spiritul valorilor fundamentale ale societății democratice;
- adoptarea unei atitudini responsabile față de propria sănătate și față de mediul înconjurător.

Conținuturile propuse pentru nivelul gimnazial sunt flexibile, adaptabile la nevoile elevilor, ale instituției de învățământ, la nevoile comunității și ale societății în ansamblu.

Pentru o abordare pragmatică, cadrul didactic se poate implica în derularea unor proiecte educative școlare și extrașcolare desfășurate la nivel național, regional, local, poate solicita colaborarea unor specialiști: medici, avocați, polițiști, pompieri, sociologi etc.

Structura programei școlare include, pe lângă **Nota de prezentare**, următoarele elemente

- **Competențe generale;**
- **Competențe specifice și exemple de activități de învățare;**
- **Conținuturi;**
- **Sugestii metodologice.**

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diferite.

Competențele generale vizează achizițiile elevului pe întregul parcurs al învățământului primar.

Competențele specifice se formează pe parcursul unui an școlar, sunt derivate din competențele generale și reprezintă etape în dobândirea acestora. Competențele specifice sunt corelate cu exemple de activități de învățare. Exemplele de activități de învățare constituie modalități de organizare a activității didactice în scopul realizării competențelor. Programa școlară propune, cu valoare de exemplu, diferite tipuri de activități de învățare, care valorifică experiența concretă a elevului și care integrează strategii didactice.

Conținuturile constituie mijloace informaționale prin care se urmărește formarea competențelor la elevi. Conținuturile învățării sunt organizate din perspectiva următoarelor domenii tematice:

- Organizarea și educarea colectivului de elevi;
- Dezvoltarea capacității de autocunoaștere și valorizarea potențialului elevilor;
- Dezvoltarea abilităților de interrelaționare în contexte variate;
- Cunoașterea și respectarea valorilor fundamentale ale societății democratice;
- Cunoașterea și respectarea regulilor privind securitatea personală pentru o viață de calitate.

Sugestiile metodologice includ strategii didactice specifice disciplinei, sugestii privind proiectarea activității didactice, precum și elemente de evaluare continuă și sumativă.

Oferta educațională de CONSILIERE–DEZVOLTARE PERSONALĂ pentru clasele a V-a – a VIII-a se adresează atât profesorilor diriginți, cât și potențialilor autori de manuale, ghiduri și auxiliare curriculare.

Pornind de la propunerile existente în programă cu privire la activitățile de învățare, cadrele didactice pot realiza o proiectare didactică personală în concordanță cu prevederile programei și cu situațiile concrete de predare-învățare. Se asigură, în acest fel, premisele aplicării contextualizate a programei școlare și a proiectării unor parcursuri de învățare adaptate nevoilor elevilor cu dizabilități intelectuale ușoare și moderate.

Competențe generale

- 1. Organizarea și educarea colectivului de elevi**
- 2. Dezvoltarea capacității de autocunoaștere și valorizarea potențialului elevilor**
- 3. Dezvoltarea abilităților de interrelaționare în contexte variate**
- 4. Cunoașterea și respectarea valorilor fundamentale ale societății democratice**
- 5. Cunoașterea și respectarea regulilor privind securitatea personală pentru o viață de calitate**

CLASA a V-a

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Organizarea și educarea colectivului de elevi

Clasa a V-a
<p>1.1. Cunoașterea și organizarea colectivului clasei</p> <ul style="list-style-type: none"> - Activități de familiarizare a elevilor cu spațiul școlar (sala de clasă, sala de sport, cabinetul medical, cantina școlii etc.); - Prezentarea membrilor colectivului clasei și a profesorilor: „Clasa noastră, o mică familie”; - Fixarea responsabilităților în funcție de opțiunile și particularitățile fiecărui elev; - Jocuri de rol: „Ce fac eu?”, „Vreau sau trebuie!”, „Noul coleg”, „Să ne prezentăm!”; - Lecturi selective.
<p>1.2. Prelucrarea și respectarea regulamentului clasei și al școlii</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prezentarea și discutarea regulamentului școlar (drepturi și îndatoriri); - Elaborarea regulamentului clasei; - Prezentarea regimului zilnic (ore de studiu, terapii, servirea mesei etc.); - Exerciții de identificare a regulilor fixate la nivelul clasei/școlii; - Jocuri de rol cu aplicarea regulilor însușite; - Discuții tematice: „Clasa model”, „Personalitatea clasei noastre”; - Lecturi selective; - Studii de caz.
<p>1.3. Cunoașterea și respectarea normelor de comportare în cadrul grupului clasă/școală</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Clasă, familie, prieteni”; - Discuții tematice dirijate: „Colegii mei – prieteni adevărați”, „Suntem o clasă unită?”, „Ce ne apropie, ce ne desparte?”; - Exerciții pentru formarea spiritului de echipă: „Suntem împreună – suntem puternici”; - Exerciții de identificare a relațiilor pozitive/armonioase între colegi: „Cooperare și competiție în colectivul nostru”, „Ești un bun coleg?”; - Vizionare (cu comentare) de filme privind comportamentul elevilor în clasă, școală, societate; - Jocuri de rol („Cum ne comportăm...?”; „Știu să mă comport civilizată?” etc.); - Exerciții-joc de evidențiere și învățare a relațiilor sociale și de grup; - Exerciții aplicative de comunicare și comportare civilizată în diverse situații; - Vizionare de filme privind raporturile din cadrul grupului clasă/școală.

2. Dezvoltarea capacității de autocunoaștere și valorizarea potențialului elevilor

Clasa a V-a
<p>2.1. Formarea și educarea capacității de autocunoaștere</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de prezentare personală; - Completarea unor propoziții de tipul: „Eu sunt...”; - Exerciții de cunoaștere și autocunoaștere: „Cine sunt eu?”, „Cum sunt?”, „Cum mă văd ceilalți?”, „Eu în oglindă”, „Eu și prietenii mei”; - Exerciții de recunoaștere a actelor de identitate (certificat de naștere, carte de identitate, pașaport); - Jocuri de identitate: Eu-copil, Eu-elev, Eu-prieten - Joc de rol pe teme ca: „Ce îmi place (admir) în legătură cu mine?”/„Ce nu îmi place în legătură cu mine?”; - Discuții în grup despre schimbările specifice vârstei.
<p>2.2. Formarea și educarea capacității de cunoaștere a celorlalți</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții-joc de descriere a colegului de bancă: „Cine este cel de lângă mine?” - Sărbătorirea zilelor de naștere și a onomasticii;

Clasa a V-a
<ul style="list-style-type: none"> - Realizarea unor desene, colaje despre asemănările și deosebirile dintre oameni; - Exercițiu-joc de cunoaștere: „Adevărat-fals”; - Studiu de caz.
<p>2.3. Formarea unor priceperi/deprinderi de muncă, a unui stil de muncă adecvat posibilităților elevilor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Discuții tematice: „Cum învățăm?”, „Cum îmi organizez timpul azi?”, „Fiecare minut e prețios!”; - Exercițiu-joc: „Întrecerea cu tine”; - Concurs: „Vreau să fiu primul!”; - Analize periodice ale activității: „Bilanțul muncii noastre”, „A mai trecut un an”; - Exerciții de analiză și apreciere a produselor activității.
<p>2.4. Identificarea și afirmarea preferințelor/intereselor pentru diferite profiluri ocupaționale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții practice de cunoaștere a specificului diferitelor meserii; - Exerciții de cunoaștere a potențialului propriu pentru exercitarea unei anumite meserii; - Vizionarea unor filme despre meserii; - Concurs: „Ce știm despre meseria...?”; - Discuții tematice: „Ce-ți dorești cel mai mult?”, „Ce vrei să devii”, „Opțiunile mele”; - Jocuri de rol cu privire la sarcinile și responsabilitățile în activitatea preferată.

3. Dezvoltarea abilităților de interrelaționare în contexte variate

Clasa a V-a
<p>3.1. Identificarea diferitelor roluri în grupurile de apartenență</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exersarea unor sarcini de grup în care se stabilesc roluri, reguli; - Discuții tematice: „Grupurile din care facem parte”, „Reguli ale grupului”, „Drepturi și îndatoriri în cadrul grupului”; - Activități pe grupe, jocuri de echipă în care sunt create situații de cooperare/ne-cooperare, ulterior fiind analizate și comparate.
<p>3.2. Explicarea factorilor care influențează relațiile dintre membrii familiei</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jocuri de rol cu secvențe/dialoguri din povești despre relațiile din familie; - Desene/colaje despre relațiile dintre copii și părinți; - Lecturi tematice: relațiile în familie.

4. Cunoașterea și respectarea valorilor fundamentale ale societății democratice

Clasa a V-a
<p>4.1. Cunoașterea drepturilor copilului</p> <ul style="list-style-type: none"> - Activități de prezentare a drepturilor copilului; - Discuții pe marginea temei drepturilor copilului „Toți suntem egali”; - Exerciții de recunoaștere în imagini a diverse situații de respectare/încălcare a drepturilor copilului. - Concurs: „Am drepturi dar și îndatoriri”; - Organizarea de activități comune cu copii din școlile publice (SNAC, parteneriate, colaborări); - Exerciții practice de relaționare cu persoanele aflate în dificultate (pe baza unor lecturi tematice).
<p>4.2. Cunoașterea și respectarea regulamentelor/legilor țării</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții-joc: „Fapte bune, fapte rele”; - Exerciții de recunoaștere în imagini a diverselor situații de respectare/încălcare a drepturilor persoanelor cu CES, a drepturilor omului; - Exerciții de recunoaștere în imagini a situațiilor privind îndatoririle și obligațiile elevului/omului; - Exerciții practice de identificare a responsabilităților la nivelul clasei/școlii;

Clasa a V-a
<ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de identificare/relaționare cu persoanele importante din comunitate: profesor, medic, pompier, polițist, preot, poștaș etc.; - Exerciții practice de conduită civilizată în diferite situații; - Vizionare de filme cu caracter moral-civic; - Discuții despre pace, libertate și democrație, inamicii democrației (violența și intoleranța), instituții care apără drepturile omului.
<p>4.3. Cunoașterea și respectarea simbolurilor țării și a identității naționale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de identificare a simbolurilor naționale (steag, stemă, imn, monedă, limbă, costum popular); - Celebrarea unor evenimente naționale și religioase (Ziua Națională, Paștele, Crăciunul etc.); - Exerciții de asociere a datinilor, tradițiilor, obiceiurilor cu evenimente religioase/sociale. - Concurs de recunoaștere a simbolurilor; - Completarea de spații/imagini lacunare cu/despre simbolurile specifice comunității de apartenență/naționale; - Conversații tematice despre evenimente sociale de actualitate (votarea, zilele comunității, Ziua Europei, Ziua persoanelor aflate în dificultate etc.).
<p>4.4. Educarea în spiritul respectului față de munca de calitate</p> <ul style="list-style-type: none"> - Discuții tematice: „Munca – izvorul tuturor bucuriilor noastre”, „Despre muncă, hărnicie – lene, inconsecvență”; - Ateliere de lucru: colaje, quilling, pictură, creioane colorate; - Expoziții cu produse realizate de elevi la atelierele de lucru; - Vizite la muzee, vizionări de expoziții; - Concursuri: „Cine face cel mai bine?”, „Lucrează repede și bine!”.
<p>4.5. Educarea pentru petrecerea în mod plăcut și util a timpului liber</p> <ul style="list-style-type: none"> - Activități de identificare a programului de muncă și odihnă - Discuții despre: „Timpul în mijlocul naturii”, „Unde ne jucăm în vacanță?”, „Ce facem în week-end?”, „Sărbătorile în familie”, „O zi de duminică în familie”; - Jocuri preferate; - Jocuri de rol; - Participarea la activități cultural-artistice organizate la nivelul școlii sau al altor școli; - Participarea la activități cultural-artistice organizate de comunitate: ziua orașului, târguri și expoziții.
<p>4.6. Educarea unor trăsături de caracter</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jocuri de rol pe teme privind raporturile între oameni (prietenie, dușmănie, cooperare, răutate, bunătate etc.); - Exerciții practice de comportare civilizată: „Fii politicos!”, „Fii disciplinat!”, „Ce facem pentru a fi punctuali?”, „Știm să fim modești!”; - Dramatizări pe baza unor povestiri cu conținut moral. - Exerciții de lecturare a unor texte pe teme date, pe baza unor trăsături morale; - Exerciții practice de comunicare nonverbală (gesturi cu semnificație specială) și verbală în vederea relaționării pozitive; - Comentarea pe marginea unui suport imagistic; - Jocuri de rol: „Cu ce personaj vrei să semeni?”, „Așa da, așa nu!”.
<p>4.7. Pregătirea pentru viața de familie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de identificare a membrilor familiei (mamă, tată, frați, surori, bunici, veri etc.); - Descrierea membrilor familiei prin sprijin verbal și imagistic; - Jocuri de rol pe tema relațiilor dintre copii, a relațiilor părinți-copii; - Joc de rol pe tema relațiilor dintre copii, a relațiilor părinți-copii; - Lecturi tematice.
<p>4.8. Formarea și dezvoltarea unor comportamente ecologice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții practice privind protejarea mediului;

Clasa a V-a
<ul style="list-style-type: none"> - Exerciții practice de protejare a „colțului viu” al clasei; - Discuții tematice privind protejarea animalului preferat: „Cum ne purtăm cu animalele și plantele?”, „Nevoia de plante și animale”, „Sunt animalele și plantele persoane?”; - Vizionare de filme cu conținut ecologic; - Jocuri de rol pe teme cu conținut ecologic și moral; - Studii de caz.

5. Cunoașterea și respectarea regulilor privind securitatea personală pentru o viață de calitate

Clasa a V-a
<p>5.1. Cunoașterea și respectare normelor de igienă personală și colectivă</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de îngrijire a propriei persoane; - Exerciții practice de respectare a normelor de igienă; - Exerciții de îngrijire a spațiului: <ul style="list-style-type: none"> · exerciții de aerisire și curățire a camerei de dormit etc.; · exerciții de utilizare și întreținere corectă a sălii de baie, a obiectelor de toaletă; · exerciții de folosire a instalațiilor sanitare; - Exerciții de identificare și recunoaștere a simptomelor unor boli frecvente: durere de cap, de burtă, răceală; - Discuții tematice: „Cum ne păstrăm sănătatea?”, „Obiceiuri sănătoase și nesănătoase”, „Alimente proaspete/alterate”; - Exerciții-joc de simulare a manifestărilor unor boli; - Povestiri.
<p>5.2. Cunoașterea pericolelor (substanțe nocive, foc, accidente etc.) și formarea de conduite preventive</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de recunoaștere a pericolelor potențiale din mediul înconjurător (substanțe nocive, foc, accidente etc.); - Exerciții de identificare a obiectelor și spațiilor periculoase din mediu; - Exerciții de formare a unor conduite de evitare și prevenire a pericolelor din mediul înconjurător; - Discuții pe marginea unor texte cu suport imagistic; - Exerciții care solicită luarea unor decizii în situații de risc sau criză (incendii, inundații, cutremure).
<p>5.3. Cunoașterea și respectarea regulilor de circulație rutieră</p> <ul style="list-style-type: none"> - Discuții tematice privind cunoașterea semnelor și regulilor de circulație: „Strada și capcanele ei”, „Să cunoaștem semnele de circulație!”; - Exerciții practice: „Să circulăm corect!”; - Jocuri de rol: „Atenție, grăbiți-vă încet!”, „Paza bună trece primejdia rea”, „Bicicleta, prietena mea!”; - Vizionarea unor PPS; - Concurs pe teme de circulație: „Alfabetul circulației rutiere”; - Întâlniri cu invitați din Poliția Rutieră.
<p>5.4. Formarea comportamentelor de apărare în caz de catastrofe naturale (incendii, cutremure, inundații) și provocate</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de simulare a unor situații limită (incendiu, inundație, cutremur etc.); - Discuții pe marginea unor texte cu suport imagistic sugestiv: „Focul, prieten și dușman”, „Surse de producere a incendiilor”, „Prevenirea incendiilor în școală și în gospodărie”; - Dialoguri tematice: „Cum acționăm în caz de cutremur/ inundații/incendii?”, „Forța omului – forța naturii”; - Vizionări de filme. - Exerciții de simulare a unor calamități: „Comportamente și atitudini în situații limită”.

Clasa a V-a
<p>5.5. Formarea și dezvoltarea unor comportamente preventive față de factorii de risc care conduc la agresivitate, violență, furt etc</p> <ul style="list-style-type: none"> - Discuții tematice: „Violența în familie”, „Violența și urmările ei”, „Agresor și victimă”; - Lecturi tematice; - Exerciții-joc de simulare a unor situații de viață pe tema conflictelor din cadrul grupurilor de apartenență; - Dramatizări.

Conținuturi

Domenii de conținut	Clasa a V-a
Managementul clasei de elevi	<p>Grupul școlar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Familiarizarea elevilor cu spațiul școlar - Prezentarea și cunoașterea membrilor clasei/profesorilor - Cunoașterea responsabilităților fiecărui elev <p>Regulamentul clasei/școlii (R.I.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prezentarea regulamentului școlii (R.I.) - Fixarea și respectarea regulilor clasei/școlii - Aplicarea regulilor însușite <p>Norme de comportare în cadrul grupului clasă</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea relațiilor dintre membrii grupului clasă - Formarea spiritului de echipă - Rolul fiecărui elev în grup - Tipuri de relații pozitive, armonioase între membrii grupului - Exersarea comportării civilizate în diverse situații
Cunoaștere și autocunoaștere	<p>Autocunoașterea</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spațiul personal, nevoia de intimitate; relația acestora cu imaginea de sine <p>Cunoașterea celorlalți</p> <ul style="list-style-type: none"> -Cunoașterea trăsăturilor fizice/morale ale membrilor grupului clasă - Sărbătorirea zilelor de naștere <p>Muncă și terapie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metode de organizare a timpului și spațiului de lucru - Analize periodice ale activității de învățare <p>Meserii și ocupații</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prezentarea specificului diferitelor meserii - Interese și preferințe profesionale
Comunicare și abilități sociale	<p>Abilități sociale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Roluri în grup <p>Familia</p> <ul style="list-style-type: none"> - Relațiile dintre membrii familiei - Valorile și practicile transmise de familie
Valorile fundamentale ale societății democratice	<p>Drepturile copilului</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea drepturilor copilului - Respectarea/ încălcarea drepturilor copilului - Întâlniri cu elevi din alte unități școlare <p>Instituțiile statului și legile țării</p> <ul style="list-style-type: none"> - Drepturi și îndatoriri cetățenești

Domenii de conținut	Clasa a V-a
	<ul style="list-style-type: none"> - Identificarea și cunoașterea responsabilităților de la nivelul unităților școlare: director, profesor, educator etc. - Relaționarea cu persoanele importante din comunitate Identitatea națională și simbolurile ei - Identificarea și cunoașterea simbolurilor naționale (drapel, stemă, imn, monedă, limbă, costum popular) - Sărbători naționale și religioase - Cunoașterea tradițiilor românești Munca de calitate - Stilul de muncă - Educarea în spiritul muncii de calitate - Munca în echipă: avantaje și dezavantaje Petrecerea timpului liber - Modalități de petrecere a timpului liber - Regimul de muncă și odihnă - Raportul muncă/odihnă Trăsături de caracter - Identificarea raporturilor între oameni (prietenie, dușmănie etc.) - Activități practice de comportare civilizată - Trăsăturile morale ale persoanei Viața de familie - Identificarea membrilor familiei - Descrierea membrilor familiei - Relațiile dintre copii/dintre părinți și copii - Responsabilități în familie Protecția mediului - Norme privind protejarea mediului - Modalități de protejare a mediului - Activități practice de ecologizare
<p>Reguli privind securitatea personală pentru o viață de calitate</p>	<p>Norme de igienă personală și colectivă</p> <ul style="list-style-type: none"> - Îngrijirea propriei persoane și a spațiului locuit - Norme de igienă - Identificarea și recunoașterea simptomelor unor boli frecvente - Alimentație sănătoasă și protecția consumatorului Pericole (substanțe nocive, foc, accidente etc.) și conduite preventive - Cunoașterea pericolelor potențiale din mediul înconjurător - Identificarea obiectelor și spațiilor periculoase din mediu - Conduite de evitare și prevenire a pericolelor din mediu Semne și reguli de circulație rutieră - Cunoașterea semnelor și regulilor de circulație - Activități practice de respectare a semnelor de circulație; - Întâlniri cu specialiști din domeniul circulației rutiere. Catastrofe naturale (incendii, cutremure, inundații) - Prezentarea unor situații limită (incendiu, inundație, cutremur etc.) - Familiarizarea cu modalitățile de apărare în caz de incendiu, inundație, cutremur etc - Reacții în situații de risc/criză. Apelul la persoane specializate

Domenii de conținut	Clasa a V-a
	<ul style="list-style-type: none">- Protejarea în situații de catastrofe naturale Delincvența juvenilă <ul style="list-style-type: none">- Factori de risc: agresivitate, violență, furt, abuz- Evitarea conflictelor din cadrul grupurilor de apartenență- Prezentarea și cunoașterea legislației în vigoare

CLASA a VI-a**Competențe specifice și exemple de activități de învățare****1. Organizarea și educarea colectivului de elevi**

Clasa a VI-a
<p>1.1. Cunoașterea și organizarea colectivului clasei</p> <ul style="list-style-type: none"> - Activități de familiarizare a elevilor cu spațiul școlar (sala de clasă, sala de sport, cabinetul medical, cantina școlii etc.); - Prezentarea membrilor colectivului clasei și a profesorilor: „Clasa noastră, o mică familie”; - Fixarea responsabilităților în funcție de opțiunile și particularitățile fiecărui elev; - Jocuri de rol: „Ce fac eu?”, „Vreau sau trebuie!”, „Noul coleg”, „Să ne prezentăm!”; - Lecturi selective; - Aplicarea de chestionare orientative.
<p>1.2. Prelucrarea și respectarea regulamentului clasei și al școlii</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prezentarea și discutarea regulamentului școlar (drepturi și îndatoriri); - Elaborarea regulamentului clasei; - Prezentarea regimului zilnic (ore de studiu, terapii, servirea mesei etc.); - Exerciții de identificare a regulilor fixate la nivelul clasei/școlii; - Jocuri de rol cu aplicarea regulilor însușite: „Argumentați!”, „Comentați!”, „Cine hotărăște?”, „Forța merge înaintea dreptului?” - Discuții tematice: „Clasa model”, „Personalitatea clasei noastre”; - Lecturi selective; - Studii de caz.
<p>1.3. Cunoașterea și respectarea normelor de comportare în cadrul grupului clasă/școală</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Clasă, familie, prieteni”; - Discuții tematice dirijate: „Colegii mei – prieteni adevărați”, „Suntem o clasă unită?”, „Ce ne apropie, ce ne desparte?”; - Exerciții pentru formarea spiritului de echipă: „Suntem împreună – suntem puternici”; - Exerciții de identificare a relațiilor pozitive/armonioase între colegi: „Cooperare și competiție în colectivul nostru”, „Ești un bun coleg?”; - Vizionare (cu comentare) de filme privind comportamentul elevilor în clasă, școală, societate; - Jocuri de rol („Cum ne comportăm...?”; „Știu să mă comport civilizată?” etc.); - Exerciții-joc de evidențiere și învățare a relațiilor sociale și de grup; - Exerciții aplicative de comunicare și comportare civilizată în diverse situații; - Vizionare de filme privind raporturile din cadrul grupului clasă/școală; - Dialoguri situaționale privind relațiile în cadrul grupurilor/despre grupuri, cu sau fără suport imagistic: „Viața clasei între armonie și conflicte”, „Ce măsuri trebuie luate?”.

2. Dezvoltarea capacității de autocunoaștere și valorizarea potențialului elevilor

Clasa a VI-a
<p>2.1. Formarea și educarea capacității de autocunoaștere</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de prezentare personală; - Completarea unor propoziții de tipul: „Eu sunt...”; - Exerciții de cunoaștere și autocunoaștere: „Cine sunt eu?”, „Cum sunt?”, „Cum mă văd ceilalți?”, „Eu în oglindă”, „Eu și prietenii mei”; - Exerciții de recunoaștere a actelor de identitate (certificat de naștere, carte de identitate, pașaport); - Jocuri de identitate: Eu-copil, Eu-elev, Eu-prieten

Clasa a VI-a
<ul style="list-style-type: none"> - Joc de rol pe teme ca: „Ce îmi place (admir) în legătură cu mine?"/„Ce nu îmi place în legătură cu mine?”; - Discuții în grup despre schimbările specifice vârstei; - Discuții în grup despre schimbările specifice vârstei; - Vizionarea unor filme care abordează tema trecerii de la o etapă de vârstă la alta.
<p>2.2. Formarea și educarea capacității de cunoaștere a celorlalți</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții-joc de descriere a colegului de bancă: „Cine este cel de lângă mine?” - Sărbătorirea zilelor de naștere și a onomasticii; - Realizarea unor desene, colaje despre asemănările și deosebirile dintre oameni; - Exercițiu-joc de cunoaștere: „Adevărat-fals”; - Studiu de caz.
<p>2.3. Formarea unor priceperi/deprinderi de muncă, a unui stil de muncă adecvat posibilităților elevilor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Discuții tematice: „Cum învățăm?”, „Cum îmi organizez timpul azi?”, „Fiecare minut e prețios!”; - Exercițiu-joc: „Întrecerea cu tine”; - Concurs: „Vreau să fiu primul!”; - Analize periodice ale activității: „Bilanțul muncii noastre”, „A mai trecut un an”; - Exerciții de analiză și apreciere a produselor activității.
<p>2.4. Identificarea și afirmarea preferințelor/intereselor pentru diferite profiluri ocupaționale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții practice de cunoaștere a specificului diferitelor meserii; - Exerciții de cunoaștere a potențialului propriu pentru exercitarea unei anumite meserii; - Vizionarea unor filme despre meserii; - Vizionarea unor filme cu ilustrarea evoluției în timp a activităților umane; - Concurs: „Ce știm despre meseria...?”; - Discuții tematice: „Ce-ți dorești cel mai mult?”, „Ce vrei să devii”, „Opțiunile mele”; - Jocuri de rol cu privire la sarcinile și responsabilitățile în activitatea preferată.

3. Dezvoltarea abilităților de interrelaționare în contexte variate

Clasa a VI-a
<p>3.1. Identificarea diferitelor roluri în grupurile de apartenență</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exersarea unor sarcini de grup în care se stabilesc roluri, reguli; - Discuții tematice: „Grupurile din care facem parte”, „Reguli ale grupului”, „Drepturi și îndatoriri în cadrul grupului”; - Activități pe grupe, jocuri de echipă în care sunt create situații de cooperare/ne-cooperare, ulterior fiind analizate și comparate; - Scenarii aplicate în clasă/în afara clasei pentru exersarea rolurilor în cadrul grupurilor.
<p>3.2. Identificarea dezavantajelor manifestării comportamentului agresiv</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jocuri de rol cu secvențe/dialoguri din povești despre relațiile din cadrul grupurilor de apartenență; - Desene/colaje despre relațiile din grupul de apartenență; - Discuții în grup pe baza experienței personale despre dezavantajele comportamentului agresiv; - Lecturi tematice: relațiile în familie.

4. Cunoașterea și respectarea valorilor fundamentale ale societății democratice

Clasa a VI-a
<p>4.1. Cunoașterea drepturilor copilului</p> <ul style="list-style-type: none"> - Activități de prezentare a drepturilor copilului; - Discuții pe marginea temei drepturilor copilului „Toți suntem egali”; - Exerciții de recunoaștere în imagini a diverse situații de respectare/încălcarea a drepturilor copilului.

Clasa a VI-a
<ul style="list-style-type: none"> - Concurs: „Am drepturi dar și îndatoriri”; - Organizarea de activități comune cu copii din școlile publice (SNAC, parteneriate, colaborări); - Exerciții practice de relaționare cu persoanele aflate în dificultate (pe baza unor lecturi tematice).
<p>4.2. Cunoașterea și respectarea regulamentelor/legilor țării</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții-joc: „Fapte bune, fapte rele”; - Exerciții de recunoaștere în imagini a diverselor situații de respectare/încălcare a drepturilor persoanelor cu CES, a drepturilor omului; - Exerciții de recunoaștere în imagini a situațiilor privind îndatoririle și obligațiile elevului/omului - Exerciții practice de identificare a responsabilităților la nivelul clasei/școlii; - Exerciții de identificare/relaționare cu persoanele importante din comunitate: profesor, medic, pompier, polițist, preot, poștaș etc.; - Exerciții practice de conduită civilizată în diferite situații; - Vizionare de filme cu caracter moral-civic; - Discuții despre pace, libertate și democrație, inamicii democrației (violența și intoleranța), instituții care apără drepturile omului; - Jocuri de rol pe teme de cunoașterea și respectarea regulamentelor/legilor și instituțiilor statului.
<p>4.3. Cunoașterea și respectarea simbolurilor țării și a identității naționale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de identificare a simbolurilor naționale (steag, stemă, imn, monedă, limbă, costum popular); - Celebrarea unor evenimente naționale și religioase (Ziua Națională, Paștele, Crăciunul etc.); - Exerciții de asociere a datinilor, tradițiilor, obiceiurilor cu evenimente religioase/sociale. - Concurs de recunoaștere a simbolurilor; - Completarea de spații/imagini lacunare cu/despre simbolurile specifice comunității de apartenență/naționale; - Conversații tematice despre evenimente sociale de actualitate (votarea, zilele comunității, Ziua Europei, Ziua persoanelor aflate în dificultate etc.); - Conversații tematice despre evenimente sociale de actualitate (votarea, zilele comunității, Ziua Europei, Ziua persoanelor aflate în dificultate etc.).
<p>4.4. Educarea în spiritul respectului față de munca de calitate</p> <ul style="list-style-type: none"> - Discuții tematice: „Munca – izvorul tuturor bucuriilor noastre”, „Despre muncă, hărnicie – lene, inconsecvență”; - Ateliere de lucru: colaje, quilling, pictură, creioane colorate; - Expoziții cu produse realizate de elevi la atelierele de lucru; - Vizite la muzee, vizionări de expoziții; - Concursuri: „Cine face cel mai bine?”, „Lucrează repede și bine!”; - Activități în grup de realizare a unor produse; - Studii de caz: „Pot să fiu primul?”, „Cauza relor noastre: lipsa de muncă”, „Învățătura – munca noastră”.
<p>4.5. Educarea pentru petrecerea în mod plăcut și util a timpului liber</p> <ul style="list-style-type: none"> - Activități de identificare a programului de muncă și odihnă - Discuții despre: „Timpul în mijlocul naturii”, „Unde ne jucăm în vacanță?”, „Ce facem în week-end?”, „Sărbătorile în familie”, „O zi de duminică în familie”; - Jocuri preferate; - Jocuri de rol; - Participarea la activități cultural-artistice organizate la nivelul școlii sau al altor școli; - Participarea la activități cultural-artistice organizate de comunitate: ziua orașului, târguri și expoziții;

Clasa a VI-a
- Participarea la activități cultural-artistice organizate de comunitate: ziua orașului, târguri și expoziții.
4.6. Educarea unor trăsături de caracter
- Jocuri de rol pe teme privind raporturile între oameni (prietenie, dușmănie, cooperare, răutate, bunătate etc.);
- Exerciții practice de comportare civilizată: „Fii politicos!”, „Fii disciplinat!”, „Ce facem pentru a fi punctuali?”, „Știm să fim modești!”;
- Dramatizări pe baza unor povestiri cu conținut moral.
- Exerciții de lecturare a unor texte pe teme date, pe baza unor trăsături morale;
- Exerciții practice de comunicare nonverbală (gesturi cu semnificație specială) și verbală în vederea relaționării pozitive;
- Comentarea pe marginea unui suport imagistic;
- Jocuri de rol: „Cu ce personaj vrei să semeni?”, „Așa da, așa nu!”.
4.7. Pregătirea pentru viața de familie
- Exerciții de identificare a membrilor familiei (mamă, tată, frați, surori, bunici, veri etc.);
- Descrierea membrilor familiei prin sprijin verbal și imagistic;
- Jocuri de rol pe tema relațiilor dintre copii, a relațiilor părinți-copii;
- Joc de rol pe tema relațiilor dintre copii, a relațiilor părinți-copii;
- Lecturi tematice;
- Discuții pe marginea locului și rolului familiei în societate.
4.8. Formarea și dezvoltarea unor comportamente ecologice
- Exerciții practice privind protejarea mediului;
- Exerciții practice de protejare a „colțului viu” al clasei;
- Discuții tematice privind protejarea animalului preferat: „Cum ne purtăm cu animalele și plantele?”, „Nevoia de plante și animale”, „Sunt animalele și plantele persoane?”;
- Vizionare de filme cu conținut ecologic;
- Jocuri de rol pe teme cu conținut ecologic și moral;
- Studii de caz: „Pământeni – dușmani ai Terrei?”, „Un mediu curat, o viață sănătoasă!”.

5. Cunoașterea și respectarea regulilor privind securitatea personală pentru o viață de calitate

Clasa a VI-a
5.1. Cunoașterea și respectarea normelor de igienă personală și colectivă
- Exerciții de îngrijire a propriei persoane;
- Exerciții practice de respectare a normelor de igienă;
- Exerciții de îngrijire a spațiului:
· exerciții de aerisire și curățire a camerei de dormit etc.;
· exerciții de utilizare și întreținere corectă a sălii de baie, a obiectelor de toaletă;
· exerciții de folosire a instalațiilor sanitare;
- Exerciții de identificare și recunoaștere a simptomelor unor boli frecvente: durere de cap, de burtă, răceală;
- Discuții tematice: „Cum ne păstrăm sănătatea?”, „Obiceiuri sănătoase și nesănătoase”, „Alimente proaspete/alterate”;
- Exerciții-joc de simulare a manifestărilor unor boli;
- Povestiri;
- Jocuri de rol pe teme de protecția consumatorului: „Drepturile consumatorului”, „Cum alegem un produs de calitate?”, „Etichetă și produs”.
5.2. Cunoașterea pericolelor (substanțe nocive, foc, accidente etc.) și formarea de conduite preventive
- Exerciții de recunoaștere a pericolelor potențiale din mediul înconjurător (substanțe nocive, foc, accidente etc.);
- Exerciții de identificare a obiectelor și spațiilor periculoase din mediu;

Clasa a VI-a
<ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de formare a unor conduite de evitare și prevenire a pericolelor din mediul înconjurător; - Discuții pe marginea unor texte cu suport imagistic: „Curentul electric, focul etc. între necesitate și pericol”; „Surse de producere a incendiilor”, „Prevenirea incendiilor în școală și gospodărie”; - Exerciții care solicită luarea unor decizii în situații de risc sau criză (incendii, inundații, cutremure).
<p>5.3. Cunoașterea și respectarea regulilor de circulație rutieră</p> <ul style="list-style-type: none"> - Discuții tematice privind cunoașterea semnelor și regulilor de circulație: „Strada și capcanele ei”, „Să cunoaștem semnele de circulație!”; - Exerciții practice: „Să circulăm corect!”; - Jocuri de rol: „Atenție, grăbiți-vă încet!”, „Paza bună trece primejdia rea”, „Bicicleta, prietena mea!”; - Vizionarea unor PPS; - Concurs pe teme de circulație: „Alfabetul circulației rutiere”; - Întâlniri cu invitați din Poliția Rutieră.
<p>5.4. Formarea comportamentelor de apărare în caz de catastrofe naturale (incendii, cutremure, inundații) și provocate</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de simulare a unor situații limită (incendiu, inundație, cutremur etc.); - Discuții pe marginea unor texte cu suport imagistic sugestiv: „Focul, prieten și dușman”, „Surse de producere a incendiilor”, „Prevenirea incendiilor în școală și în gospodărie”; - Dialoguri tematice: „Cum acționăm în caz de cutremur/ inundații/incendii?”, „Forța omului – forța naturii”; „Dezastrele nu aleg și nu așteaptă!”; - Vizionări de filme. - Exerciții de simulare a unor calamități: „Comportamente și atitudini în situații limită”.
<p>5.5. Formarea și dezvoltarea unor comportamente preventive față de factorii de risc care conduc la agresivitate, violență, furt etc</p> <ul style="list-style-type: none"> - Discuții tematice: „Violența în familie”, „Violența și urmările ei”, „Agresor și victimă”; - Lecturi tematice; - Exerciții-joc de simulare a unor situații de viață pe tema conflictelor din cadrul grupurilor de apartenență; - Dramatizări.

Conținuturi

Domenii de conținut	Clasa a VI-a
Managementul clasei de elevi	Grupul școlar - Familiarizarea elevilor cu spațiul școlar - Prezentarea și cunoașterea membrilor clasei/profesorilor - Cunoașterea responsabilităților fiecărui elev Regulamentul clasei/școlii (R.I.) - Prezentarea regulamentului școlii (R.I.) - Fixarea și respectarea regulilor clasei/școlii - Aplicarea regulilor însușite Norme de comportare în cadrul grupului clasă - Cunoașterea relațiilor dintre membrii grupului clasă - Formarea spiritului de echipă - Rolul fiecărui elev în grup - Tipuri de relații pozitive, armonioase între membrii grupului - Exersarea comportării civilizate în diverse situații
Cunoaștere și autocunoaștere	Autocunoașterea - Cunoașterea de sine: „Cine sunt eu?” - Date de identificare a propriei persoane: nume, prenume, data și locul nașterii, numele și prenumele părinților, adresa - Unicitatea persoanei - Diferenței individuale - Aspecte ale schimbării specifice vârstei Cunoașterea celorlalți - Cunoașterea trăsăturilor fizice/morale ale membrilor grupului clasă - Sărbătorirea zilelor de naștere Muncă și terapie - Metode de organizare a timpului și spațiului de lucru - Analize periodice ale activității de învățare Meserii și ocupații - Prezentarea specificului diferitelor meserii - Interese și preferințe profesionale.
Comunicare și abilități sociale	Abilități sociale - Roluri în grup - Avantajele cooperării în grup. Despre solidaritate Comunicare - Comportamente agresive/neagresive
Valorile fundamentale ale societății democratice	Drepturile copilului - Cunoașterea drepturilor copilului - Respectarea/ încălcarea drepturilor copilului - Întâlniri cu elevi din alte unități școlare Instituțiile statului și legile țării - Drepturi și îndatoriri cetățenești - Identificarea și cunoașterea responsabilităților de la nivelul unităților școlare: director, profesor, educator etc. - Relaționarea cu persoanele importante din comunitate - Cultivarea spiritului patriotic Identitatea națională și simbolurile ei - Identificarea și cunoașterea simbolurilor naționale (drapel, stemă, imn, monedă, limbă, costum popular) - Sărbători naționale și religioase

Domenii de conținut	Clasa a VI-a
	<ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea tradițiilor românești - Țară, popor, națiune Munca de calitate - Stilul de muncă - Educarea în spiritul muncii de calitate - Munca în echipă: avantaje și dezavantaje Petrecerea timpului liber - Modalități de petrecere a timpului liber - Regimul de muncă și odihnă - Raportul muncă/odihnă Trăsături de caracter - Identificarea raporturilor între oameni (prietenie, dușmănie etc.) - Activități practice de comportare civilizată - Trăsăturile morale ale persoanei Viața de familie - Identificarea membrilor familiei - Descrierea membrilor familiei - Relațiile dintre copii/dintre părinți și copii - Responsabilități în familie Protecția mediului - Norme privind protejarea mediului - Modalități de protejare a mediului - Activități practice de ecologizare
<p>Reguli privind securitatea personală pentru o viață de calitate</p>	<p>Norme de igienă personală și colectivă</p> <ul style="list-style-type: none"> - Îngrijirea propriei persoane și a spațiului locuit - Norme de igienă - Identificarea și recunoașterea simptomelor unor boli frecvente; - Alimentație sănătoasă și protecția consumatorului Pericole (substanțe nocive, foc, accidente etc.) și conduite preventive - Cunoașterea pericolelor potențiale din mediul înconjurător - Identificarea obiectelor și spațiilor periculoase din mediu - Conduite de evitare și prevenire a pericolelor din mediu Semne și reguli de circulație rutieră - Cunoașterea semnelor și regulilor de circulație - Activități practice de respectare a semnelor de circulație - Întâlniri cu specialiști din domeniul circulației rutiere Catastrofe naturale (incendii, cutremure, inundații) - Prezentarea unor situații limită (incendiu, inundație, cutremur etc.) - Familiarizarea cu modalitățile de apărare în caz de incendiu, inundație, cutremur etc. - Reacții în situații de risc/criză. Apelul la persoane specializate; - Protejarea în situații de catastrofe naturale Delincvența juvenilă - Factori de risc: agresivitate, violență, furt, abuz - Evitarea conflictelor din cadrul grupurilor de apartenență - Prezentarea și cunoașterea legislației în vigoare

CLASA a VII-a

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Organizarea și educarea colectivului de elevi

Clasa a VII-a
<p>1.1. Cunoașterea și organizarea colectivului clasei</p> <ul style="list-style-type: none"> - Activități de familiarizare a elevilor cu spațiul școlar (sala de clasă, sala de sport, cabinetul medical, cantina școlii etc.); - Prezentarea membrilor colectivului clasei și a profesorilor: „Clasa noastră, o mică familie”; - Fixarea responsabilităților în funcție de opțiunile și particularitățile fiecărui elev; - Jocuri de rol: „Ce fac eu?”, „Vreau sau trebuie!”, „Noul coleg”, „Să ne prezentăm!”; - Lecturi selective; - Aplicarea de chestionare orientative; - Activități de dezvoltare a capacității de organizare a clasei: contractul clasei, blazonul clasei.
<p>1.2. Prelucrarea și respectarea regulamentului clasei și al școlii</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prezentarea și discutarea regulamentului școlar (drepturi și îndatoriri); - Elaborarea regulamentului clasei; - Prezentarea regimului zilnic (ore de studiu, terapii, servirea mesei etc.); - Exerciții de identificare a regulilor fixate la nivelul clasei/școlii; - Jocuri de rol cu aplicarea regulilor însușite: „Argumentați!”, „Comentați!”, „Cine hotărăște?”, „Forța merge înaintea dreptului?”; - Discuții tematice: „Clasa model”, „Personalitatea clasei noastre”; - Lecturi selective; - Studii de caz; - Activități de recunoaștere a consecințelor pe termen scurt/lung a propriilor comportamente.
<p>1.3. Cunoașterea și respectarea normelor de comportare în cadrul grupului clasă/școală</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Clasă, familie, prieteni”; - Discuții tematice dirijate: „Colegii mei – prieteni adevărați”, „Suntem o clasă unită?”, „Ce ne apropie, ce ne desparte?”; - Exerciții pentru formarea spiritului de echipă: „Suntem împreună – suntem puternici”; - Exerciții de identificare a relațiilor pozitive/armonioase între colegi: „Cooperare și competiție în colectivul nostru”, „Ești un bun coleg?”; - Vizionare (cu comentare) de filme privind comportamentul elevilor în clasă, școală, societate; - Jocuri de rol („Cum ne comportăm...?”; „Știu să mă comport civilizată?” etc.); - Exerciții-joc de evidențiere și învățare a relațiilor sociale și de grup; - Exerciții aplicative de comunicare și comportare civilizată în diverse situații; - Vizionare de filme privind raporturile din cadrul grupului clasă/școală; - Dialoguri situaționale privind relațiile în cadrul grupurilor/despre grupuri, cu sau fără suport imagistic: „Viața clasei între armonie și conflicte”, „Ce măsuri trebuie luate?”.

2. Dezvoltarea capacității de autocunoaștere și valorizarea potențialului elevilor

Clasa a VII-a
<p>2.1. Formarea și educarea capacității de autocunoaștere</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de prezentare personală; - Completarea unor propoziții de tipul: „Eu sunt...”; - Exerciții de cunoaștere și autocunoaștere: „Cine sunt eu?”, „Cum sunt?”, „Cum mă văd ceilalți?”, „Eu în oglindă”, „Eu și prietenii mei”;

Clasa a VII-a
<ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de recunoaștere a actelor de identitate (certificat de naștere, carte de identitate, pașaport); - Jocuri de identitate: Eu-copil, Eu-elev, Eu-prieten - Joc de rol pe teme ca: „Ce îmi place (admir) în legătură cu mine?"/„Ce nu îmi place în legătură cu mine?”; - Discuții în grup despre schimbările specifice vârstei; - Discuții în grup despre schimbările specifice vârstei; - Vizionarea unor filme care abordează tema trecerii de la o etapă de vârstă la alta;
<p>2.2. Formarea și educarea capacității de cunoaștere a celorlalți</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții-joc de descriere a colegului de bancă: „Cine este cel de lângă mine?” - Sărbătorirea zilelor de naștere și a onomasticii; - Realizarea unor desene, colaje despre asemănările și deosebirile dintre oameni; - Exercițiu-joc de cunoaștere: „Adevărat-fals”; - Studiu de caz; - Jocuri de rol: „Să-mi vorbești despre mine”, „Cercul de prieteni”.
<p>2.3. Formarea unor priceperi/deprinderi de muncă, a unui stil de muncă adecvat posibilităților elevilor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Discuții tematice: „Cum învățăm?”, „Cum îmi organizez timpul azi?”, „Fiecare minut e prețios!”; - Exercițiu-joc: „Întrecerea cu tine”; - Concurs: „Vreau să fiu primul!”; - Analize periodice ale activității: „Bilanțul muncii noastre”, „A mai trecut un an”; - Exerciții de analiză și apreciere a produselor activității; - Exerciții de formare și dezvoltare a motivației pentru muncă (învățare): „Avem cu toții aceeași motivație”, „Depinde motivația mea de preferința pentru anumite discipline?”.
<p>2.4. Identificarea și afirmarea preferințelor/intereselor pentru diferite profiluri ocupaționale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții practice de cunoaștere a specificului diferitelor meserii; - Exerciții de cunoaștere a potențialului propriu pentru exercitarea unei anumite meserii; - Vizionarea unor filme despre meserii; - Vizionarea unor filme cu ilustrarea evoluției în timp a activităților umane; - Concurs: „Ce știm despre meseria...?”; - Discuții tematice: „Ce-ți dorești cel mai mult?”, „Ce vrei să devii”, „Opțiunile mele”; - Jocuri de rol cu privire la sarcinile și responsabilitățile în activitatea preferată; - Vizite în diverse instituții pentru familiarizarea cu diferite medii de lucru.

3. Dezvoltarea abilităților de interrelaționare în contexte variate

Clasa a VII-a
<p>3.1. Analizarea caracteristicilor comportamentului de lider în cadrul grupurilor de apartenență</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jocuri de rol cu asumarea formală/informală a rolului de lider: „Cum ar fi dacă aș fi lider?”, „Vrei să fii liderul de mâine?”; - Discuții tematice dirijate: „Portretul liderului”, „Îmi doresc să fiu lider?”, „Lider sau subaltern?”, „Liderul influențează grupul?” - Exerciții de identificare a criteriilor de alegere a liderului.
<p>3.2. Ameliorarea și eliminarea manifestărilor comportamentelor agresive în cadrul grupului de apartenență</p> <ul style="list-style-type: none"> - Discuții tematice dirijate: „Spune nu violenței!”, „Agresor și victimă”; - Joc de rol: „Așa da, așa nu!”.

4. Cunoașterea și respectarea valorilor fundamentale ale societății democratice

Clasa a VII-a
<p>4.1. Cunoașterea și respectarea regulamentelor/legilor țării</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții-joc: „Fapte bune, fapte rele”; - Exerciții de recunoaștere în imagini a diverselor situații de respectare/încălcare a drepturilor persoanelor cu CES, a drepturilor omului; - Exerciții de recunoaștere în imagini a situațiilor privind îndatoririle și obligațiile elevului/omului; - Exerciții practice de identificare a responsabilităților la nivelul clasei/școlii; - Exerciții de identificare/relaționare cu persoanele importante din comunitate: profesor, medic, pompier, polițist, preot, poștaș etc. - Exerciții practice de conduită civilizată în diferite situații; - Vizionare de filme cu caracter moral-civic; - Discuții despre pace, libertate și democrație, inamicii democrației (violența și intoleranța), instituții care apără drepturile omului; - Jocuri de rol pe teme de cunoașterea și respectarea regulamentelor/legilor și instituțiilor statului.
<p>4.2. Cunoașterea și respectarea simbolurilor țării și a identității naționale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de identificare a simbolurilor naționale (steag, stemă, imn, monedă, limbă, costum popular); - Celebrarea unor evenimente naționale și religioase (Ziua Națională, Paștele, Crăciunul etc.); - Exerciții de asociere a datinilor, tradițiilor, obiceiurilor cu evenimente religioase/sociale. - Concurs de recunoaștere a simbolurilor; - Completarea de spații/imagini lacunare cu/despre simbolurile specifice comunității de apartenență/naționale; - Conversații tematice despre evenimente sociale de actualitate (votarea, zilele comunității, Ziua Europei, Ziua persoanelor aflate în dificultate etc.); - Conversații tematice despre evenimente sociale de actualitate (votarea, zilele comunității, Ziua Europei, Ziua persoanelor aflate în dificultate etc.).
<p>4.3. Educarea în spiritul respectului față de munca de calitate</p> <ul style="list-style-type: none"> - Discuții tematice: „Munca – izvorul tuturor bucuriilor noastre”, „Despre muncă, hărnicie – lene, inconsecvență”; - Ateliere de lucru: colaje, quilling, pictură, creioane colorate; - Expoziții cu produse realizate de elevi la atelierele de lucru; - Vizite la muzee, vizionări de expoziții; - Concursuri: „Cine face cel mai bine?”, „Lucrează repede și bine!”; - Activități în grup de realizare a unor produse; - Studii de caz: „Pot să fiu primul?”, „Cauza relor noastre: lipsa de muncă”, „Învățătura – munca noastră”.
<p>4.4. Educarea pentru petrecerea în mod plăcut și util a timpului liber</p> <ul style="list-style-type: none"> - Activități de identificare a programului de muncă și odihnă - Discuții despre: „Timpul în mijlocul naturii”, „Unde ne jucăm în vacanță?”, „Ce facem în week-end?”, „Sărbătorile în familie”, „O zi de duminică în familie”; - Jocuri preferate; - Jocuri de rol; - Participarea la activități cultural-artistice organizate la nivelul școlii sau al altor școli; - Participarea la activități cultural-artistice organizate de comunitate: ziua orașului, târguri și expoziții; - Participarea la activități cultural-artistice organizate de comunitate: ziua orașului, târguri și expoziții.
<p>4.5. Educarea unor trăsături de caracter</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jocuri de rol pe teme privind raporturile între oameni (prietenie, dușmănie, cooperare,

Clasa a VII-a
<p>răutate, bunătate etc.);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții practice de comportare civilizată: „Fii politicos!”, „Fii disciplinat!”, „Ce facem pentru a fi punctuali?”, „Știm să fim modești!”; - Lecturarea unor texte pe teme date, pe baza unor trăsături morale: încrederea și lipsa de încredere, respectul și lipsa de respect, curajul, frica și lașitatea, bunătatea și răutatea, sinceritatea și minciuna, cinstea, dragostea pentru adevăr etc.; - Dramatizări pe baza unor povestiri cu conținut moral; - Exerciții practice de comunicare nonverbală (gesturi cu semnificație specială) și verbală în vederea relaționării pozitive; - Comentarea pe marginea unui suport imagistic; - Jocuri de rol: „Cu ce personaj vrei să semeni?”, „Așa da, așa nu!”; - Discuții libere pe marginea unei situații: „Valorile mele”, „Calități și defecte”, „Caruselul calităților și defectelor”.
<p>4.6. Pregătirea pentru viața de familie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Descrierea membrilor familiei după criterii date; - Exerciții de descriere a responsabilităților fiecărui membru al familiei; - Exerciții de identificare a relațiilor dintre membrii familiei; - Jocuri de rol pe tema relațiilor dintre copii, a relațiilor părinți-copii; - Concurs: „Familia, punctul meu de sprijin”; - Lecturi tematice; - Discuții pe marginea locului și rolului familiei în societate; - Dialoguri situaționale pe teme sexuale, noțiuni de planificare familială; - Dialoguri pe teme de igienă și sănătate sexuală; - Studiu de caz despre bolile cu transmitere sexuală; - Prezentarea normelor și legislației privind familia; - Dialoguri pe tema căsătoriei și a alegerii partenerului de viață.
<p>4.7. Formarea și dezvoltarea unor comportamente ecologice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții practice privind protejarea mediului; - Exerciții practice de protejare a „colțului viu” al clasei; - Discuții tematice privind protejarea animalului preferat: „Cum ne purtăm cu animalele și plantele?”, „Nevoia de plante și animale”, „Sunt animalele și plantele persoane?”; - Vizionare de filme cu conținut ecologic; - Jocuri de rol pe teme cu conținut ecologic și moral; - Studii de caz: „Pământeni – dușmani ai Terrei?”, „Un mediu curat, o viață sănătoasă!”.

5. Cunoașterea și respectarea regulilor privind securitatea personală pentru o viață de calitate

Clasa a VII-a
<p>5.1. Cunoașterea și respectarea normelor de igienă personală și colectivă</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de îngrijire a propriei persoane; - Exerciții practice de respectare a normelor de igienă; - Exerciții de îngrijire a spațiului: <ul style="list-style-type: none"> · exerciții de aerisire și curățire a camerei de dormit etc.; · exerciții de utilizare și întreținere corectă a sălii de baie, a obiectelor de toaletă; · exerciții de folosire a instalațiilor sanitare; - Exerciții de identificare și recunoaștere a simptomelor unor boli frecvente: durere de cap, de burtă, răceală; - Discuții tematice: „Cum ne păstrăm sănătatea?”, „Obiceiuri sănătoase și nesănătoase”, „Alimente proaspete/alterate”; - Exerciții-joc de simulare a manifestărilor unor boli; - Povestiri; - Jocuri de rol pe teme de protecția consumatorului: „Drepturile consumatorului”, „Cum

Clasa a VII-a
alegem un produs de calitate?”, „Etichetă și produs”.
<p>5.2. Cunoașterea pericolelor (substanțe nocive, foc, accidente etc.) și formarea de conduite preventive</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de recunoaștere a pericolelor potențiale din mediul înconjurător (substanțe nocive, foc, accidente etc.); - Exerciții de identificare a obiectelor și spațiilor periculoase din mediu; - Exerciții de formare a unor conduite de evitare și prevenire a pericolelor din mediul înconjurător; - Discuții pe marginea unor texte cu suport imagistic : „Curentul electric, focul etc. între necesitate și pericol”; „Surse de producere a incendiilor”, „Prevenirea incendiilor în școală și gospodărie”; - Exerciții care solicită luarea unor decizii în situații de risc sau criză (incendii, inundații, cutremure).
<p>5.3. Cunoașterea și respectarea regulilor de circulație rutieră</p> <ul style="list-style-type: none"> - Discuții tematice privind cunoașterea semnelor și regulilor de circulație: „Strada și capcanele ei”, „Să cunoaștem semnele de circulație!”; - Exerciții practice: „Să circulăm corect!”; - Jocuri de rol: „Atenție, grăbiți-vă încet!”, „Paza bună trece primejdia rea”, „Bicicleta, prietena mea!”; - Vizionarea unor PPS; - Concurs pe teme de circulație: „Alfabetul circulației rutiere”; - Întâlniri cu invitați din Poliția Rutieră.
<p>5.4. Formarea comportamentelor de apărare în caz de catastrofe naturale (incendii, cutremure, inundații) și provocate</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de simulare a unor situații limită (incendiu, inundație, cutremur etc.); - Discuții pe marginea unor texte cu suport imagistic sugestiv: „Focul, prieten și dușman”, „Surse de producere a incendiilor”, „Prevenirea incendiilor în școală și în gospodărie”; - Dialoguri tematice: „Cum acționăm în caz de cutremur/ inundații/incendii?”, „Forța omului – forța naturii”; „Dezastrele nu aleg și nu așteaptă!”; - Vizionări de filme. - Exerciții de simulare a unor calamități: „Comportamente și atitudini în situații limită”; - Exerciții de familiarizare cu modalitățile de solidaritate internațională.
<p>5.5. Formarea și dezvoltarea unor comportamente preventive față de factorii de risc care conduc la agresivitate, violență, furt etc</p> <ul style="list-style-type: none"> - Discuții tematice: „Violența în familie”, „Violența și urmările ei”, „Agresor și victimă”; - Lecturi tematice; - Exerciții-joc de simulare a unor situații de viață pe tema conflictelor din cadrul grupurilor de apartenență; - Dramatizări.

Conținuturi

Domenii de conținut	Clasa a VII-a
Managementul clasei de elevi	<p>Grupul școlar</p> <ul style="list-style-type: none"> - Familiarizarea elevilor cu spațiul școlar - Prezentarea și cunoașterea membrilor clasei/profesorilor - Cunoașterea responsabilităților fiecărui elev <p>Regulamentul clasei/școlii (R.I.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prezentarea regulamentului școlii (R.I.) - Fixarea și respectarea regulilor clasei/școlii - Aplicarea regulilor însușite <p>Norme de comportare în cadrul grupului clasă</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea relațiilor dintre membrii grupului clasă - Formarea spiritului de echipă - Rolul fiecărui elev în grup - Tipuri de relații pozitive, armonioase între membrii grupului - Exersarea comportării civilizate în diverse situații
Cunoaștere și autocunoaștere	<p>Autocunoașterea</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea de sine: „Cine sunt eu?” - Date de identificare a propriei persoane: nume, prenume, data și locul nașterii, numele și prenumele părinților/membrilor familiei, codul numeric personal (CNP), adresa - Unicitatea persoanei - Diferențe individuale - Aspecte ale schimbărilor specifice vârstei - Consecințele etichetării <p>Cunoașterea celorlalți</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea trăsăturilor fizice/morale ale membrilor grupului clasă - Sărbătorirea zilelor de naștere <p>Muncă și terapie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Metode de organizare a timpului și spațiului de lucru - Analize periodice ale activității de învățare - Motivația pentru muncă <p>Meserii și ocupații</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prezentarea specificului diferitelor meserii - Interese și preferințe profesionale - Despre piața muncii
Comunicare și abilități sociale	<p>Abilități sociale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cum recunoaștem un lider? - Importanța leadership-ului <p>Comunicare</p> <ul style="list-style-type: none"> - Comportamente agresive/neagresive - Consecințele violenței
Valorile fundamentale ale societății democratice	<p>Instituțiile statului și legile țării</p> <ul style="list-style-type: none"> - Drepturi și îndatoriri cetățenești - Identificarea și cunoașterea responsabilităților de la nivelul unităților școlare: director, profesor, educator etc. - Relaționarea cu persoanele importante din comunitate <p>Identitatea națională și simbolurile ei</p> <ul style="list-style-type: none"> - Identificarea și cunoașterea simbolurilor naționale (drapel, stemă, imn, monedă, limbă, costum popular) - Sărbători naționale și religioase - Cunoașterea tradițiilor românești

Domenii de conținut	Clasa a VII-a
	<ul style="list-style-type: none"> - Țară, popor, națiune Trăsături de caracter - Identificarea raporturilor între oameni (prietenie, dușmănie etc.) - Activități practice de comportare civilizată - Trăsăturile morale ale persoanei Viața de familie - Relațiile dintre copii/dintre părinți și copii - Responsabilități în familie - Igiena și sănătatea sexuală - Căsătoria. Planificarea familială Protecția mediului - Norme privind protejarea mediului - Modalități de protejare a mediului - Activități practice de ecologizare
<p>Reguli privind securitatea personală pentru o viață de calitate</p>	<ul style="list-style-type: none"> Norme de igienă personală și colectivă - Îngrijirea propriei persoane și a spațiului locuit - Norme de igienă - Identificarea și recunoașterea simptomelor unor boli frecvente - Alimentație sănătoasă și protecția consumatorului Pericole (substanțe nocive, foc, accidente etc.) și conduite preventive - Cunoașterea pericolelor potențiale din mediul înconjurător - Identificarea obiectelor și spațiilor periculoase din mediu - Conduite de evitare și prevenire a pericolelor din mediu Semne și reguli de circulație rutieră - Cunoașterea semnelor și regulilor de circulație - Activități practice de respectare a semnelor de circulație - Întâlniri cu specialiști din domeniul circulației rutiere Catastrofe naturale (incendii, cutremure, inundații) - Prezentarea unor situații limită (incendiu, inundație, cutremur etc.) - Familiarizarea cu modalitățile de apărare în caz de incendiu, inundație, cutremur etc. - Reacții în situații de risc/criză. Apelul la persoane specializate - Protejarea în situații de catastrofe naturale Delincvența juvenilă - Factori de risc: agresivitate, violență, furt, abuz - Evitarea conflictelor din cadrul grupurilor de apartenență - Prezentarea și cunoașterea legislației în vigoare

CLASA a VIII-a**Competențe specifice și exemple de activități de învățare****1. Organizarea și educarea colectivului de elevi**

Clasa a VIII-a
<p>1.1. Cunoașterea și organizarea colectivului clasei</p> <ul style="list-style-type: none"> - Activități de familiarizare a elevilor cu spațiul școlar (sala de clasă, sala de sport, cabinetul medical, cantina școlii etc.); - Prezentarea membrilor colectivului clasei și a profesorilor: „Clasa noastră, o mică familie”; - Fixarea responsabilităților în funcție de opțiunile și particularitățile fiecărui elev; - Jocuri de rol: „Ce fac eu?”, „Vreau sau trebuie!”, „Noul coleg”, „Să ne prezentăm!”; - Lecturi selective; - Aplicarea de chestionare orientative; - Activități de dezvoltare a capacității de organizare a clasei: contractul clasei, blazonul clasei.
<p>1.2. Prelucrarea și respectarea regulamentului clasei și al școlii</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prezentarea și discutarea regulamentului școlar (drepturi și îndatoriri); - Elaborarea regulamentului clasei; - Prezentarea regimului zilnic (ore de studiu, terapii, servirea mesei etc.); - Exerciții de identificare a regulilor fixate la nivelul clasei/școlii; - Jocuri de rol cu aplicarea regulilor însușite: „Argumentați!”, „Comentați!”, „Cine hotărăște?”, „Forța merge înaintea dreptului?” - Discuții tematice: „Clasa model”, „Personalitatea clasei noastre”; - Lecturi selective; - Studii de caz; - Activități de recunoaștere a consecințelor pe termen scurt/lung a propriilor comportamente; - Exerciții de formare a abilităților de autoreglare a comportamentului.
<p>1.3. Cunoașterea și respectarea normelor de comportare în cadrul grupului clasă/școală</p> <p>„- Clasă, familie, prieteni”;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Discuții tematice dirijate: „Colegii mei – prieteni adevărați”, „Suntem o clasă unită?”, „Ce ne apropie, ce ne desparte?”; - Exerciții pentru formarea spiritului de echipă: „Suntem împreună – suntem puternici”; - Exerciții de identificare a relațiilor pozitive/armonioase între colegi: „Cooperare și competiție în colectivul nostru”, „Ești un bun coleg?”; - Vizionare (cu comentare) de filme privind comportamentul elevilor în clasă, școală, societate; - Jocuri de rol („Cum ne comportăm...?”; „Știi să mă comport civilizată?” etc.); - Exerciții-joc de evidențiere și învățare a relațiilor sociale și de grup; - Exerciții aplicative de comunicare și comportare civilizată în diverse situații; - Vizionare de filme privind raporturile din cadrul grupului clasă/școală; - Dialoguri situaționale privind relațiile în cadrul grupurilor/despre grupuri, cu sau fără suport imagistic: „Viața clasei între armonie și conflicte”, „Ce măsuri trebuie luate?”.

2. Dezvoltarea capacității de autocunoaștere și valorizarea potențialului elevilor

Clasa a VIII-a
<p>2.1. Formarea și educarea capacității de autocunoaștere</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de prezentare personală; - Completarea unor propoziții de tipul: „Eu sunt...”;

Clasa a VIII-a
<ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de cunoaștere și autocunoaștere: „Cine sunt eu?”, „Cum sunt?”, „Cum mă văd ceilalți?”, „Eu în oglindă”, „Eu și prietenii mei”; - Exerciții de recunoaștere a actelor de identitate (certificat de naștere, carte de identitate, pașaport); - Jocuri de identitate: Eu-copil, Eu-elev, Eu-prieten - Joc de rol pe teme ca: „Ce îmi place (admir) în legătură cu mine?”/„Ce nu îmi place în legătură cu mine?”; - Discuții în grup despre schimbările specifice vârstei; - Discuții în grup despre schimbările specifice vârstei; - Vizionarea unor filme care abordează tema trecerii de la o etapă de vârstă la alta;
<p>2.2. Formarea și educarea capacității de cunoaștere a celorlalți</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții-joc de descriere a colegului de bancă: „Cine este cel de lângă mine?” - Sărbătorirea zilelor de naștere și a onomasticii; - Realizarea unor desene, colaje despre asemănările și deosebirile dintre oameni; - Exercițiu-joc de cunoaștere: „Adevărat-fals”; - Studiu de caz; - Jocuri de rol: „Să-mi vorbești despre mine”, „Cercul de prieteni”.
<p>2.3. Formarea unor priceperi/deprinderi de muncă, a unui stil de muncă adecvat posibilităților elevilor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Discuții tematice: „Cum învățăm?”, „Cum îmi organizez timpul azi?”, „Fiecare minut e prețios!”; - Exercițiu-joc: „Întrecerea cu tine”; - Concurs: „Vreau să fiu primul!”; - Analize periodice ale activității: „Bilanțul muncii noastre”, „A mai trecut un an”; - Exerciții de analiză și apreciere a produselor activității; - Exerciții de formare și dezvoltare a motivației pentru muncă (învățare): „Avem cu toții aceeași motivație”, „Depinde motivația mea de preferința pentru anumite discipline?”.
<p>2.4. Identificarea și afirmarea preferințelor/intereselor pentru diferite profiluri ocupaționale</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții practice de cunoaștere a specificului diferitelor meserii; - Exerciții de cunoaștere a potențialului propriu pentru exercitarea unei anumite meserii; - Vizionarea unor filme despre meserii; - Vizionarea unor filme cu ilustrarea evoluției în timp a activităților umane; - Concurs: „Ce știm despre meseria...?”; - Discuții tematice: „Ce-ți dorești cel mai mult?”, „Ce vrei să devii”, „Opțiunile mele”; - Jocuri de rol cu privire la sarcinile și responsabilitățile în activitatea preferată; - Vizite în diverse instituții pentru familiarizarea cu diferite medii de lucru; - Vizite la școli de arte și meserii și la diferite locuri de muncă; - Studii de caz pentru identificarea criteriilor de alegere a unei meserii; - Discuții cu membrii comunității cu privire la criteriile de alegere a meseriei/ocupației; - Schițarea traseului educațional-profesional pentru anii următori.

3. Dezvoltarea abilităților de interrelaționare în contexte variate

Clasa a VIII-a
<p>3.1. Înțelegerea importanței responsabilității individuale și sociale în diferite contexte</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de identificare a situațiilor în care este necesară asumarea responsabilității individuale/sociale; - Aplicarea de chestionare (ex.: „Puncte tari, puncte slabe”); - Întocmirea portofoliului individual.

Clasa a VIII-a**3.2. Analiza influenței stereotipurilor/prejudecăților asupra comunicării interpersonale/ comportamentului social**

- Exerciții de identificare a stereotipurilor/prejudecăților în diferite situații;
- Exerciții de exprimare a opiniilor pro/contra în contextele marcate de prejudecăți/ stereotipuri;
- Exerciții-joc de eliminare a stereotipurilor/prejudecăților în contexte diferite;
- Aplicarea de chestionare;
- Vizionarea unor filme documentare;
- Studii de caz.

4. Cunoașterea și respectarea valorilor fundamentale ale societății democratice**Clasa a VIII-a****4.1. Cunoașterea și respectarea regulamentelor/legilor țării**

- Exerciții-joc: „Fapte bune, fapte rele”;
- Exerciții de recunoaștere în imagini a diverselor situații de respectare/încălcare a drepturilor persoanelor cu CES, a drepturilor omului;
- Exerciții de recunoaștere în imagini a situațiilor privind îndatoririle și obligațiile elevului/omului
- Exerciții practice de identificare a responsabilităților la nivelul clasei/școlii;
- Exerciții de identificare/relaționare cu persoanele importante din comunitate: profesor, medic, pompier, polițist, preot, poștaș etc.
- Exerciții practice de conduită civilizată în diferite situații;
- Vizionare de filme cu caracter moral-civic;
- Discuții despre pace, libertate și democrație, inamicii democrației (violența și intoleranța), instituții care apără drepturile omului;
- Jocuri de rol pe teme de cunoașterea și respectarea regulamentelor/legilor și instituțiilor statului.

4.2. Cunoașterea și respectarea simbolurilor țării și a identității naționale

- Exerciții de identificare a simbolurilor naționale (steag, stemă, imn, monedă, limbă, costum popular);
- Celebrarea unor evenimente naționale și religioase (Ziua Națională, Paștele, Crăciunul etc.);
- Exerciții de asociere a datinilor, tradițiilor, obiceiurilor cu evenimente religioase/sociale.
- Concurs de recunoaștere a simbolurilor;
- Completarea de spații/imagini lacunare cu/despre simbolurile specifice comunității de apartenență/naționale;
- Conversații tematice despre evenimente sociale de actualitate (votarea, zilele comunității, Ziua Europei, Ziua persoanelor aflate în dificultate etc.);
- Conversații tematice despre evenimente sociale de actualitate (votarea, zilele comunității, Ziua Europei, Ziua persoanelor aflate în dificultate etc.).
- Jocuri de rol;
- Participarea la activități cultural-artistice organizate la nivelul școlii sau al altor școli;
- Participarea la activități cultural-artistice organizate de comunitate: ziua orașului, târguri și expoziții;
- Participarea la activități cultural-artistice organizate de comunitate: ziua orașului, târguri și expoziții.

4.3. Educarea unor trăsături de caracter

- Jocuri de rol pe teme privind raporturile între oameni (prietenie, dușmănie, cooperare, răutate, bunătate etc.);
- Exerciții practice de comportare civilizată: „Fii politicos!”, „Fii disciplinat!”, „Ce facem pentru a fi punctuali?”, „Știm să fim modești!”;
- Lecturarea unor texte pe teme date, pe baza unor trăsături morale: încrederea și lipsa de încredere, respectul și lipsa de respect, curajul, frica și lașitatea, bunătatea și răutatea, sinceritatea și minciuna, cinstea, dragostea pentru adevăr etc.;

Clasa a VIII-a
<ul style="list-style-type: none"> - Dramatizări pe baza unor povestiri cu conținut moral; - Exerciții practice de comunicare nonverbală (gesturi cu semnificație specială) și verbală în vederea relaționării pozitive; - Comentarea pe marginea unui suport imagistic; - Jocuri de rol: „Cu ce personaj vrei să semeni?”, „Așa da, așa nu!”; - Discuții libere pe marginea unei situații: „Valorile mele”, „Calități și defecte”, „Caruselul calităților și defectelor”.
<p>4.4. Pregătirea pentru viața de familie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Descrierea membrilor familiei după criteriile date; - Exerciții de descriere a responsabilităților fiecărui membru al familiei; - Exerciții de identificare a relațiilor dintre membrii familiei; - Jocuri de rol pe tema relațiilor dintre copii, a relațiilor părinți-copii; - Concurs: „Familia, punctul meu de sprijin”; - Lecturi tematice; - Discuții pe marginea locului și rolului familiei în societate; - Dialoguri situaționale pe teme sexuale, noțiuni de planificare familială; - Dialoguri pe teme de igienă și sănătate sexuală; - Studiu de caz despre bolile cu transmitere sexuală; - Prezentarea normelor și legislației privind familia; - Dialoguri pe tema căsătoriei și a alegerii partenerului de viață
<p>4.5. Formarea și dezvoltarea unor comportamente ecologice</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții practice privind protejarea mediului; - Exerciții practice de protejare a „colțului viu” al clasei; - Discuții tematice privind protejarea animalului preferat: „Cum ne purtăm cu animalele și plantele?”, „Nevoia de plante și animale”, „Sunt animalele și plantele persoane?”; - Vizionare de filme cu conținut ecologic; - Jocuri de rol pe teme cu conținut ecologic și moral; - Studii de caz: „Pământeni – dușmani ai Terrei?”, „Un mediu curat, o viață sănătoasă!”; - Discuții tematice: „S. O. S. natura!”, „Comorile naturii”, „Surse de poluare în apropierea noastră”; - Prezentarea de norme și legi privind protecția mediului

5. Cunoașterea și respectarea regulilor privind securitatea personală pentru o viață de calitate

Clasa a VIII-a
<p>5.1. Cunoașterea și respectarea normelor de igienă personală și colectivă</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de îngrijire a propriei persoane; - Exerciții practice de respectare a normelor de igienă; - Exerciții de îngrijire a spațiului: <ul style="list-style-type: none"> · exerciții de aerisire și curățire a camerei de dormit etc.; · exerciții de utilizare și întreținere corectă a sălii de baie, a obiectelor de toaletă; · exerciții de folosire a instalațiilor sanitare; - Exerciții de identificare și recunoaștere a simptomelor unor boli frecvente: durere de cap, de burtă, răceală; - Discuții tematice: „Cum ne păstrăm sănătatea?”, „Obiceiuri sănătoase și nesănătoase”, „Alimente proaspete/alterate”; - Exerciții-joc de simulare a manifestărilor unor boli; - Povestiri; - Jocuri de rol pe teme de protecția consumatorului: „Drepturile consumatorului”, „Cum alegem un produs de calitate?”, „Etichetă și produs”.

Clasa a VIII-a
<p>5.2. Cunoașterea pericolelor (substanțe nocive, foc, accidente etc.) și formarea de conduite preventive</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de recunoaștere a pericolelor potențiale din mediul înconjurător (substanțe nocive, foc, accidente etc.); - Exerciții de identificare a obiectelor și spațiilor periculoase din mediu; - Exerciții de formare a unor conduite de evitare și prevenire a pericolelor din mediul înconjurător; - Discuții pe marginea unor texte cu suport imagistic : „Curentul electric, focul etc. între necesitate și pericol”; „Surse de producere a incendiilor”, „Prevenirea incendiilor în școală și gospodărie”; - Exerciții care solicită luarea unor decizii în situații de risc sau criză (incendii, inundații, cutremure).
<p>5.3. Cunoașterea și respectarea regulilor de circulație rutieră</p> <ul style="list-style-type: none"> - Discuții tematice privind cunoașterea semnelor și regulilor de circulație: „Strada și capcanele ei”, „Să cunoaștem semnele de circulație!”; - Exerciții practice: „Să circulăm corect!”; - Jocuri de rol: „Atenție, grăbiți-vă încet!”, „Paza bună trece primejdia rea”, „Bicicleta, prietena mea!”; - Vizionarea unor PPS; - Concurs pe teme de circulație: „Alfabetul circulației rutiere”; - Întâlniri cu invitați din Poliția Rutieră.
<p>5.4. Formarea comportamentelor de apărare în caz de catastrofe naturale (incendii, cutremure, inundații) și provocate</p> <ul style="list-style-type: none"> - Exerciții de simulare a unor situații limită (incendiu, inundație, cutremur etc.); - Discuții pe marginea unor texte cu suport imagistic sugestiv: „Focul, prieten și dușman”, „Surse de producere a incendiilor”, „Prevenirea incendiilor în școală și în gospodărie”; - Dialoguri tematice: „Cum acționăm în caz de cutremur/ inundații/incendii?”, „Forța omului – forța naturii”; „Dezastrele nu aleg și nu așteaptă!”; - Vizionări de filme. - Exerciții de simulare a unor calamități: „Comportamente și atitudini în situații limită”; - Exerciții de familiarizare cu modalitățile de solidaritate internațională
<p>5.5. Formarea și dezvoltarea unor comportamente preventive față de factorii de risc care conduc la agresivitate, violență, furt etc</p> <ul style="list-style-type: none"> - Discuții tematice: „Violența în familie”, „Violența și urmările ei”, „Agresor și victimă”; - Lecturi tematice; - Exerciții-joc de simulare a unor situații de viață pe tema conflictelor din cadrul grupurilor de apartenență; - Dramatizări.

Conținuturi

Domenii de conținut	Clasa a VIII-a
Managementul clasei de elevi	Grupul școlar - Familiarizarea elevilor cu spațiul școlar - Prezentarea și cunoașterea membrilor clasei/profesorilor - Cunoașterea responsabilităților fiecărui elev Regulamentul clasei/școlii (R.I.) - Prezentarea regulamentului școlii (R.I.) - Fixarea și respectarea regulilor clasei/școlii - Aplicarea regulilor însușite Norme de comportare în cadrul grupului clasă - Cunoașterea relațiilor dintre membrii grupului clasă - Formarea spiritului de echipă - Rolul fiecărui elev în grup - Tipuri de relații pozitive, armonioase între membrii grupului - Exersarea comportării civilizate în diverse situații
Cunoaștere și autocunoaștere	Autocunoașterea - Cunoașterea de sine: „Cine sunt eu?” - Date de identificare a propriei persoane: nume, prenume, data și locul nașterii, numele și prenumele părinților/membrilor familiei, codul numeric personal (CNP), adresa - Unicitatea persoanei - Diferențe individuale - Aspecte ale schimbărilor specifice vârstei - Consecințele etichetării Cunoașterea celorlalți - Cunoașterea trăsăturilor fizice/morale ale membrilor grupului clasă - Sărbătorirea zilelor de naștere Muncă și terapie - Metode de organizare a timpului și spațiului de lucru - Analize periodice ale activității de învățare - Motivația pentru muncă Meserii și ocupații - Prezentarea specificului diferitelor meserii - Interese și preferințe profesionale - Despre piața muncii
Comunicare și abilități sociale	Abilități sociale - Responsabilitatea individuală și socială în școală, familie și comunitate Comunicare - Prejudecăți și stereotipuri
Valorile fundamentale ale societății democratice	Instituțiile statului și legile țării - Drepturi și îndatoriri cetățenești - Identificarea și cunoașterea responsabilităților de la nivelul unităților școlare: director, profesor, educator etc. - Relaționarea cu persoanele importante din comunitate - Cultivarea spiritului patriotic Identitatea națională și simbolurile ei - Identificarea și cunoașterea simbolurilor naționale (drapel, stemă, imn, monedă, limbă, costum popular) - Sărbători naționale și religioase

Domenii de conținut	Clasa a VIII-a
	<ul style="list-style-type: none"> - Cunoașterea tradițiilor românești - Țară, popor, națiune Trăsături de caracter - Identificarea raporturilor între oameni (prietenie, dușmănie etc.) - Activități practice de comportare civilizată - Trăsăturile morale ale persoanei Viața de familie - Relațiile dintre copii/dintre părinți și copii - Responsabilități în familie - Igiena și sănătatea sexuală - Căsătoria. Planificarea familială Protecția mediului - Norme privind protejarea mediului - Modalități de protejare a mediului - Activități practice de ecologizare
<p>Reguli privind securitatea personală pentru o viață de calitate</p>	<p>Norme de igienă personală și colectivă</p> <ul style="list-style-type: none"> - Îngrijirea propriei persoane și a spațiului locuit - Norme de igienă - Identificarea și recunoașterea simptomelor unor boli frecvente - Alimentație sănătoasă și protecția consumatorului Pericole (substanțe nocive, foc, accidente etc.) și conduite preventive - Cunoașterea pericolelor potențiale din mediul înconjurător - Identificarea obiectelor și spațiilor periculoase din mediu - Conduite de evitare și prevenire a pericolelor din mediu Semne și reguli de circulație rutieră - Cunoașterea semnelor și regulilor de circulație - Activități practice de respectare a semnelor de circulație - Întâlniri cu specialiști din domeniul circulației rutiere Catastrofe naturale (incendii, cutremure, inundații) - Prezentarea unor situații limită (incendiu, inundație, cutremur etc.) - Familiarizarea cu modalitățile de apărare în caz de incendiu, inundație, cutremur etc. - Reacții în situații de risc/criză. Apelul la persoane specializate - Protejarea în situații de catastrofe naturale Delincvența juvenilă - Factori de risc: agresivitate, violență, furt, abuz - Evitarea conflictelor din cadrul grupurilor de apartenență - Prezentarea și cunoașterea legislației în vigoare

Sugestii metodologice

Sugestiile metodologice nu au caracter de obligativitate, ci au rolul de a orienta cadrul didactic în aplicarea programei școlare, pentru proiectarea și derularea activităților de CONSILIERE–DEZVOLTARE PERSONALĂ în concordanță cu specificul nevoilor de învățare ale fiecărui elev/fiecărei clase de elevi. La începutul fiecărui an școlar, semestru sau ori de câte ori este necesar, este important să fie inițiate conversații relevante cu elevii, cu părinții sau cu alte cadre didactice pentru identificarea acelor aspecte de interes din viața elevilor care ar putea fi abordate la activitate.

Specificul curriculumului de CONSILIERE ȘI ORIENTARE la ciclul gimnazial îl reprezintă stimularea abilităților de învățare permanentă, în scopul dezvoltării personale și al integrării socio-profesionale viitoare, de succes.

În cadrul disciplinei de CONSILIERE–DEZVOLTARE PERSONALĂ, se dezvoltă competențele generale și specifice ale tuturor elevilor din clasele a V-a – a VIII-a cu rolul de a preveni comportamentele de risc și de a asigura o bază generală pentru integrarea armonioasă în școală și societate. Un alt aspect important îl ocupă alegerea carierei și implicarea în comunitate, activitățile propuse incluzând: voluntariat, interacțiuni cu angajații și angajatorii, vizite și întâlniri cu potențiali angajatori.

Activitățile didactice specifice acestei arii curriculare sunt orientate de principiile învățării active centrate pe elev. În acest scop, metodele recomandate sunt cele activ-participative. Sarcinile de lucru pot fi realizate individual, în perechi sau în echipă, prin activități independente sau asistate, precum:

- **Exercițiul** – exerciții de autocunoaștere și intercunoaștere, exerciții de ascultare activă;
- **Jocul de rol și simularea** – pentru interpretarea unor stări, emoții și acțiuni ale unor personaje din povestirile, filmulețele vizionate sau ale unor personaje reale din viața elevilor;
- **Chestionarul de interese și abilități**;
- **Metode art-creative** – utilizarea unor modalități artistice de exprimare a emoțiilor prin desen, mișcare, mimă, modelaj, exerciții de energizare;
- **Conversația, discuția, dezbateră**;
- **Povestirea** unor situații din viața elevilor, analiza unor povestiri despre personaje reale sau fictive aflate în situații dificile;
- **Explicația** utilizată într-o manieră creativă, pentru clarificarea unor concepte cheie precum: carieră, stil de viață sănătos, învățare eficientă, situații de criză, emoții;
- **Demonstrația**, pentru a oferi elevilor modele de completare a unor chestionare sau fișe de lucru.

Modalități de evaluare

La activitatea de CONSILIERE–DEZVOLTARE PERSONALĂ nu se vor acorda note. Evaluarea va avea în vedere progresul fiecărui elev și va fi realizată atât pe parcursul procesului de învățare, cât și prin evaluare sumativă, la final de semestru. O atenție deosebită va fi acordată constituirii portofoliului personal de învățare, înțeles atât ca proces de învățare, dar și ca produs al învățării elevilor.

Recomandăm utilizarea următoarelor forme de evaluare:

- Exprimarea ideilor și a trăirilor personale prin desene și colaje;
- Activități practice;
- Produse ale activității de învățare individuală sau de grup;
- Diplome și certificate.

Spațiul de desfășurare a activității de CONSILIERE–DEZVOLTARE PERSONALĂ va fi organizat într-o modalitate care facilitează munca în echipă, vizibilitatea maximă între participanți și implicarea activă a tuturor elevilor.

În funcție de temă și conținut, va fi încurajată organizarea activităților în medii și spații diferite ce permit alte modalități de explorare și de exprimare, spre exemplu: în curtea școlii, grădina școlii, în parcuri, biblioteci, muzee, alte școli, alte instituții.

Bibliografie

- Bauer, R.O., Chivulescu, L.; Rădoi, G.; Rădoi, I., (2005), *Consiliere și orientare educațională – Ghidul învățătorului*, Editura „Coresi”, București;
- Băban, A., (2001), *Consiliere educațională*, Editura „Imprimeria Ardealului”, Cluj-Napoca;
- Cosma, T., (1994), *Ora de dirigenție în gimnaziu*, Editura „Plumb”, Bacău;
- Coșma, M.R., Puia, M., (2007), *Îndreptar de dirigenție – Auxiliar pentru orele de consiliere și orientare*, Editura „Niculescu”, București;
- Dinescu, R., Marinescu, M., (2003), *Invitație la educație – Suport metodic pentru lecțiile educative la gimnaziu și la liceu*, Editura „Carminis”, Pitești;
- Gherghuț, A., (2006), *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și inclusive în educație*, Editura „Polirom”, Iași;
- Gîgă, M., (2005), *Codul bunelor maniere pentru copii*, Editura Coresi, București;
- Hodos, C., Paraschivoiu, C.E., Tudor, V., (2005), *Viitorul începe azi*, Editura „Magister”, Sibiu;
- Jigău, M., (2001), *Consilierea carierei*, Editura Sigma, București;
- Miclea, M., Lemeni, G., (2010), *Consiliere școlară*, Editura Asociația de Științe Cognitive din România, București;
- Tomșa, G., (1999), *Consilierea și orientarea în școală*, Casa de editură și presă Viața Românească, București;
- *** (2000), Institutul de Științe ale Educației – Laboratorul Orientare Școlară și Profesională, *Consiliere și Orientare – Ghid*, București;
- www.edu.ro, *Învățământ special. Planuri cadru*;
- www.edu.ro, *Programa școlară Deficiențe mintale severe, profunde și/sau asociate, Aria curriculară „Consiliere și orientare”*.

Grupul de lucru:

Liana Maria MITRAN, coordonator Ministerul Educației

Daniela LAIC, coordonator Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vaslui

Nume, prenume	Instituție de apartenență
Laic Daniela	Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vaslui
Pricope Florina	Centrul Școlar de Educație Incuzivă „Elisabeta Polihroniade ” Vaslui
Ștefăniță Maria	Centrul Școlar de Educație Incuzivă „Elisabeta Polihroniade ” Vaslui
Ștefăniță Ioan	Centrul Școlar de Educație Incuzivă „Elisabeta Polihroniade ” Vaslui
Ștefăniță C. Ionel	Centrul Școlar de Educație Incuzivă „Elisabeta Polihroniade ” Vaslui